

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Основи ерготерапії

(назва освітнього компонента)

підготовки бакалавра (на основі повної загальної середньої освіти)

(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Основи ерготерапії» підготовки «бакалавра», галузі знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальності – 227 Фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою – Фізична терапія, ерготерапія

Розробник: Грейда Н. Б., доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, к. пед. наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Андрійчук О. Я.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 3 від 10 жовтня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

Силабус освітнього компонента перезатверджений на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 2 від 18.09.2023 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 22 - Охорона здоров'я Спеціальність: 227 - Фізична терапія, ерготерапія Освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія Освітній ступінь: Бакалавр на основі ПЗСО	Нормативний
Кількість годин/кредитів <u>90/3</u>		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3-ий</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Лабораторні заняття 36 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання	українська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП - Грейда Наталія Богданівна

Науковий ступінь - кандидат педагогічних наук

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація - +380669522036 Greida.Natalja@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація. Освітній компонент «Основи ерготерапії» спрямований на вивчення особливостей покращення повсякденної та інструментальної діяльності та набуття навичок самообслуговування осіб після травм, осіб з вродженими та набутими вадами опорно-рухового апарату та осіб з інвалідністю; історію виникнення ерготерапії; завдання та об'єкт ерготерапії; основні етапи планування та проведення ерготерапії; стадії вироблення та закріплення тимчасових та постійних компенсацій; методики визначення наявних порушень; особливості складання плану та заходів з ерготерапії. Вибір методів та засобів ерготерапії залежить від загального стану пацієнта/клієнта, наявності супутніх захворювань та ускладнень, а також після консультації з лікуючим лікарем щодо наявних протипоказань та застережень. Якнайшвидший початок процесу ерготерапії (вже у відділенні інтенсивної терапії) сприяє покращенню загального стану пацієнта та суттєво знижує ризик появи вторинних ускладнень (відлежін, контрактур, дихальних ускладнень тощо). Ерготерапія проводиться після стабілізації стану пацієнта. Заняття розпочинаються лише після бесіди з пацієнтом на тему усвідомлення необхідності навчання новим руховим діям. Свідома та активна участь пацієнта, його власна мотивація та розуміння потреби до навчання в разі сприяє досягненню ефективного результату та самостійності пацієнта. Основний принцип запропонованої програми ерготерапії - виконання рухових дій спочатку в полегшених умовах, потім - в умовах стаціонарної палати чи кімнати, розвиток тих фізичних якостей, які необхідні для виконання специфічних рухових дій вдома, поза місцем проживання, в соціумі та для відновлення професійної діяльності. Поступове навчання (відновлення) правильним (простим і складним) рухам, що призводить до їх нейрорефлекторного закріплення у вигляді вмій та навичок. Для досягнення цієї мети необхідним є знання методики визначення обмежень життєдіяльності у пацієнтів; використанням шкал для оцінки наявних обмежень у пацієнтів та основних допоміжних засобів й інвентарю при проведенні ерготерапії.

2. Пререквізити (*попередні освітні компоненти, на яких базується вивчення освітнього компонента*) - нормальна анатомія людини (за професійним спрямуванням); нормальна фізіологія людини (за професійним спрямуванням); функціональна анатомія; фізіологія і біохімія рухової активності; основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності).

Постреквізити (*освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення освітнього компонента*) – фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності ОРА; коригуюча гімнастика, тейпування, постізометрична релаксація; терапевтичні вправи.

3. Мета і завдання освітнього компонента:

Метою освітнього компонента «Основи ерготерапії» є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про методику ерготерапії, яка спрямована на поступове навчання правильним (простим і складним) рухам; на формування навичок самообслуговування, тобто тих вмій, які необхідні особі для самостійного харчування, справляння потреб, користування ванною кімнатою та одяганням/роздяганням; основним методикам відновлення та розвитку дрібної моторики.

Основним завданням освітнього компонента «Основи ерготерапії» є:

- сформувані у здобувачів освіти цілісне уявлення про методику ерготерапії, яка спрямована на поступове покращення всіх сфер життя і діяльності пацієнта;
- засвоїти спеціальні концептуальні знання, які потрібні для покращення побутових дій пацієнта;
- досягнути максимально можливої незалежності пацієнта у навичках самообслуговування;
- навчити особливостям ергодіагностики та поетапності ерготерапевтичного процесу;
- правильно підбирати необхідні шкали, опитувальники, методи спостереження для оцінки обмежень в окупаційній діяльності пацієнтів з різними нозологіями;
- облаштовувати навколишнє середовище пацієнтів для полегшення їх соціального життя (вдома, на подвір'ї, на роботі);
- працювати спільно з мультидисциплінарною командою;
- індивідуально планувати заходи щодо відновлення трудового та соціального

життя пацієнтів;

- виробити базові навички розробки індивідуальної програми ерготерапії з застосуванням засобів та методів полегшення оволодіння методам соціально-побутової адаптації та навичками самообслуговування;

- сформувані розуміння сфер діяльності ерготерапевта, таких як повсякденна та інструментальна діяльності та участь у соціальному житті;

- забезпечити уміння розвивати ті фізичні якості, які необхідні для подальшої адаптації в соціумі та професійній діяльності;

- навчити використовувати методики для активності у повсякденному житті пацієнтів різних вікових категорій та при різних нозологіях;

- оцінювати можливості пацієнта перед проведенням ерготерапії, скласти план занять з ерготерапії та визначити очікуваний результат впливу.

4. Результати навчання (компетентності) Інтегральна компетентність (ІК)

До кінця навчання здобувачі освіти повинні бути компетентними у таких питаннях:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01 Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 03 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 4 Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ФК 9 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 13 Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР 3 Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 4 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 11 Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма конт-лю/ Бали
Змістовий модуль 1. Обстеження та методичні основи навчання правильним рухам осіб, які потребують сторонньої допомоги та осіб з інвалідністю						
Тема 1. Роль ерготерапії в реабілітаційному процесі. Мета, завдання, принципи та методи ерготерапії	6	2	2	2		ДС РМГ/5
Тема 2. Ерготерапевтичне оцінювання, функціональне обстеження функціональних пошкоджень різного типу (порушення функції)	5		2	3		ДС РМГ/5
Тема 3. Методики визначення обмежень життєдіяльності у пацієнтів; шкали, що використовуються для оцінки наявних обмежень у пацієнтів	6	2	2	2		ДС РМГ/5
Тема 4. Сфери діяльності ерготерапевта (повсякденна діяльність, інструментальна діяльність, соціалізація)	6		2	3	1	ДС РМГ/5
Тема 5. Основні стратегії ерготерапевтичного втручання	6	2	2	2		ДС РМГ, ІРС /5
Тема 6. Особливості складання плану та заходів з ерготерапії	6		2	3	1	ДС РМГ, ІРС /5
Тема 7. Організація ерготерапії руки та розвитку дрібної моторики	6	2	2	2		ДС ДБ РМГ, ІРС /5
Тема 8. Характеристика основних засобів поступового навчання самообслуговування пацієнтів	5		2	3		ДС ДБ РМГ, ІРС /5
Підсумкова контрольна робота 1. Засвоєння практичних навичок.	2		2			ПКР/5
Разом за модулем 1	48	8	18	20	2	5
Змістовий модуль 2. Формування середовища життєдіяльності для маломобільних груп населення						
Тема 9. Дитяча ерготерапія. Мета ерготерапії. Основні принципи ерготерапії дітей.	6	2	2	2		ДС, ТР РМГ, ІРС /5
Тема 10. Методи і тренінги розвиваючої стратегії ерготерапевтичного втручання в дитячій ерготерапії	6		2	3	1	ДС, ТР РМГ, ІРС /5
Тема 11. Ерготерапія людей похилого та старечого віку. Прилади для соціально- побутової адаптації.	5		2	2	1	ДС РМГ, ІРС /5
Тема 12. Реалізація компенсаторної стратегії ерготерапії людей похилого віку	4		2	2		ДС РМГ, ІРС /5

Тема 13. Адаптація навколишнього середовища та засобів побутового користування до потреб осіб з особливими потребами	5		2	2	1	ДС, РМГ, ІРС/5
Тема 14. Ерготерапевтична оцінка осіб з особливими потребами	4		2	2		ДС, РМГ, ІРС/5
Тема 15. Розробка індивідуальної реабілітаційної програми застосування засобів та методів полегшення оволодіння руховими навичками	5		2	3		ДБ, ТР, РМГ, ІРС/5
Тема 16. Розробка індивідуальної реабілітаційної програми застосування засобів та методів полегшення оволодіння навичками самообслуговування	5		2	2	1	ДБ, ТР, РМГ, ІРС/5
Підсумкова контрольна робота 2. Засвоєння практичних навичок.	2		2			ПКР/5
Разом за модулем 2	42	2	18	18	4	5
Всього годин / Балів	90	10	36	38	6	5/120

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ТР – тренінг, ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, ПКР - підсумкова контрольна робота

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

1. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного харчування.
2. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного справляння побутових потреб.
3. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування ванною кімнатою.
4. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування кухнею.
5. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного одягання/роздягання.
6. Загальні положення вербального та невербального спілкування з пацієнтом
7. Догляд за хворими з порушеннями та травмами опорно-рухового апарату, травмою спинного мозку.
8. Догляд за хворими з неврологічними розладами.
9. Ерготерапія осіб з наслідками інсульту.
10. Ерготерапія при дитячому церебральному паралічу.
11. Ерготерапія осіб з апраксією.
12. Ерготерапія для пацієнтів з порушенням пам'яті, уваги, інтелекту.
13. Ерготерапія для осіб з порушенням зору.
14. Оцінювання помешкання. Ергодіагностика (повернення до праці).

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття. Усі студенти на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки повинні бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Здобувачі освіти здійснюють попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_ped%2BМЕД.pdf

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Освітній компонент «Основи ерготерапії» вивчають здобувачі протягом 3 семестру та складають іспит (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на іспиті – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів $120+80= 200$ балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). На кожному лабораторному занятті студент отримує оцінку за цією шкалою.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті. У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати загальні та фахові компетентності. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем освітнього компонента, можливе зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності.

Науково-педагогічний працівник і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

У разі недотриманням студентом *засад академічної доброчесності* - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, оцінювання роботи не буде відбуватись .

Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); • посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; • дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; • надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедайннів та перекладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач відпрацьовує тему лабораторного заняття. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт студент не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за екзамен.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є екзамен.

На екзамен виносяться усі програмні питання освітнього компонента, які здобувачі вивчали протягом семестру. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів.

Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) здобувач має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95- 100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання завдань.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 122 бали, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перекладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Законодавство про реабілітацію й ерготерапію.
2. Ерготерапевтичний процес.
3. Роль ерготерапії в реабілітаційному процесі. Мета, завдання, принципи, методи.
4. Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта.
5. Анамнез (розмова).
6. Спостереження.
7. Стандартизовані тести, методи й інструменти.
8. Ерготерапевтичне оцінювання та функціональне обстеження функціональних пошкоджень різного типу (порушення функції).
9. Оцінювання пацієнта з точки зору біомеханічного підходу.
10. Ерготерапевтичне оцінювання функціонального стану неврологічних хворих.
11. Оцінювання великої моторики.
12. Оцінювання дрібної моторики.
13. Оцінювання хапання.
14. Порушення хапання.
15. Оцінювання дрібної моторики за допомогою стандартизованих тестів.
16. Методики розвитку дрібної моторики.
17. Форма для запису результатів обстежень та ерготерапевтичне обстеження.
18. Визначення ерготерапевтичних завдань і планів, втручання.
19. Ерготерапевтичне втручання для пацієнтів з різними типами функціональних порушень.
20. Дитяча ерготерапія.
21. Адаптація технологій в дитячій ерготерапії.
22. Ерготерапія осіб похилого та старечого віку.
23. Тести для ерготерапевтичного оцінювання літніх людей.
24. Принципи модифікації житлового середовища для літніх людей.
25. Ерготерапія пацієнтів з руховими порушеннями.
26. Методичні основи арт-терапії.
27. Нейророзвиваючі підходи.
28. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного харчування.
29. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного справляння побутових потреб.
30. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування ванною кімнатою.

31. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування кухнею.
32. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного одягання/роздягання.
33. Загальні положення вербального та невербального спілкування з пацієнтом.
34. Догляд за хворими з порушеннями та травмами опорно-рухового апарату.
35. Догляд за хворими з порушеннями та травмою спинного мозку.
36. Догляд за хворими з неврологічними розладами.
37. Оцінювання помешкання. Ергодіагностика (повернення до праці).
38. Біомеханічний підхід.
39. Ерготерапевтичне втручання для хворих з порушенням функції верхньої кінцівки – здатності хапати.
40. Ерготерапевтичне втручання для пацієнтів з порушенням чутливості.
41. Біомеханічний підхід для пацієнтів з ревматичними захворюваннями.
42. Ерготерапевтичні моделі й підходи, що використовуються для пацієнтів з психосоціальними розладами.
43. Поведінкові теоретичні межі.
44. Когнітивно-поведінкові теоретичні межі.
45. Психоаналітичні теоретичні межі.
46. Гуманістичні теоретичні межі.
47. Інші моделі та підходи, що використовуються в ерготерапії для пацієнтів із психосоціальними розладами.
48. Модель Заняттєвої Активності Людини – Model of Human Occupation (МОНО).
49. Канадське оцінювання виконання заняттєвої активності – Canadian Occupational Performance Measure (COPM).
50. Універсальні тести, що застосовуються в ерготерапії для оцінки діяльності клієнта.
51. Опитувальник «Активності у повсякденному житті».
52. Індекс активностей повсякденного життя Катца.
53. Індекс незалежності в повсякденній життєдіяльності Бартел.
54. Можливості ерготерапевтичного втручання для людей із психосоціальними розладами.
55. Теоретичні основи відновлення рухових функцій при інсульті.
56. Робота з сім'єю та основи сімейної терапії з точки зору ерготерапевта.
57. Тренінги активності у повсякденному житті.
58. Дзеркальна терапія.
59. Ерготерапевтичні методи, що використовуються для пацієнтів з порушенням когнітивних функцій.
60. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зорового сприйняття.
61. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовують для пацієнтів з порушенням зорового розпізнавання предметів й обличчя.
62. Ерготерапевтичні моделі й підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зору.
63. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з апраксією.
64. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням уваги, синдромом неглекту.
65. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням пам'яті.
66. Організаційні аспекти і базисні принципи ерготерапії при ДЦП.
67. Ерготерапевтична оцінка дітей з ДЦП.
68. Базисні положення ерготерапевтичного втручання при ДЦП.
69. Розвиваюча стратегія ерготерапевтичного втручання при ДЦП.
70. Самообслуговування дітей з ДЦП.
71. Адаптація оточуючого середовища та використання допоміжних пристосувань при ДЦП.
72. Комунікаційні технології.
73. Ерготерапія у громаді.
74. Оцінювання помешкання.

75. Процедура ергодіагностики.
76. Ерготерапевтична оцінка людей похилого віку.
77. Ерготерапевтичний тест «Міра функціональної незалежності».
78. Шкала оцінки рухової активності для пацієнтів похилого віку.
79. Багатокомпонентні порядкові шкали в ерготерапії людей похилого віку.
80. Реалізація компенсаторної стратегії ерготерапії людей похилого віку.
81. Активний відпочинок.
82. Організація дозвілля і відпочинку людей похилого віку.
83. Науково-доказова практика в ерготерапії.
84. Особливості ерготерапії в соціальних установах.
85. Етичні особливості ерготерапії осіб похилого віку.
86. Адаптація оточуючого середовища та використання допоміжних пристосувань.
87. Роль ергономіки в ерготерапії.
88. Основні стратегії ерготерапевтичного втручання. Визначення цілей та завдань ерготерапії.
89. Переваги мультидисциплінарного принципу в ерготерапії.
90. Соціально-ерготерапевтичні пристосування та їх індивідуальний підбір.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Грейда Н.Б. Основи ерготерапії та функціональне тренування: конспект лекцій. - Луцьк, 2022. - 50 с.
2. Майкова Т.В. Ерготерапія: підручник/ Т.В. Майкова, С.М. Афанасьєв, О.С.Афанасьєва. - Дніпро: Журфонд, 2019. – 374 с.
3. Швесткова О. Ерготерапія: підручник / О. Швесткова, С. Катержина. – Київ: Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.

Додаткова література

1. Вовканич А. С. Вступ у фізичну реабілітацію: навч. посібник / А. С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 186 с.
2. Грейда Н.Б. Основи занятійної науки або окупаційної терапії / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, В.Є.Лавринюк // Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти : матеріали VI наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 9 грудня 2020 р.) / ред. В. В. Чижик. – Луцьк: ЛПРОЛ, 2020. – С. 52-53.
3. Грейда Н.Б. Професійна діяльність ерготерапевта з дітьми з особливими потребами / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, В.Є.Лавринюк // Tendenze attuali della moderna ricerca scientifica : der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΟΓΟΣ» zu den Materialien der internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz (B. 3), 5. Juni, 2020. Stuttgart, Deutschland, 2020. S. 57–59.
4. Грейда Н.Б. Ерготерапія як метод реабілітації неповносправних дітей / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, Т.Є.Цюпак, В.Є.Лавринюк // Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти: матеріали V наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 3 грудня 2019 р.) / ред. В. В. Чижик. – Луцьк: ЛПРОЛ, 2019. – С. 42-43.
5. Грейда Н.Б. Зміст діяльності фахівців фізичної терапії й ерготерапії у комплексному наданні медичних послуг / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, В.Є.Лавринюк // Фізична культура і спорт: досвід та перспективи: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 4-5 квітня 2019 р.) / за ред. Я. Б. Зоря. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. – С. 78-80.
6. Колишкін О. В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури: навч. посіб. / О. В. Колишкін. - Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 424 с.
7. Кондзерська В.І., Грейда Н.Б. Сенсорна інтеграція дітей засобами ерготерапії. Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук : матеріали IV Міжнар. наук.практ. конф., м.Луцьк, 11 листопада 2021 р. - Луцьк, 2021. - С.514-516.
8. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.

- / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2020. - 368 с.
4. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів I рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія" / за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.
  9. Порада А.М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник / А.М.Порада, О.В.Порада. — К.: ВСВ "Медицина", 2011. — 296 с.
  10. Потреби інвалідів в заходах медико-соціальної реабілітації [Текст] : посібник / [В. І. Шевчук [та ін.]] ; Н.-д. ін-т реабілітації інвалідів Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова. - Вінниця : Рогальська, 2014. - 391 с.
  11. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: підруч. для студентів і лікарів. Т. 1 / за заг. ред.: В. М. Сокрута. - Краматорськ : Каштан, 2019. - 480 с.
  12. Шевцов А.Г. Кваліфікаційна характеристика окупаційного терапевта (ерготерапевта) в системі корекційно-реабілітаційної роботи / А.Г.Шевцов // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): зб.наук.пр. / Нац.пед.ун-т ім. М.П.Драгоманова. - Кам'янець-Подільський: Медобори, 2016. – Вип.7. – Т.2. – С.409-424.
  13. Яримбаш К. С. Фізична реабілітація осіб з особливими потребами: підручник / К.С.Яримбаш, О.С.Дорофєєва, О.С.Афанасьєва. - Дніпро : Журфонд, 2020. - 215 с.
  14. Bases of physical rehabilitation in medicine / A. V. Mahlovanuy [et al.]. - Lviv : [s. n.], 2019. - P.70.
  15. Pardue M. T. Potential Role of Exercise in Retinal Health / M. T. Pardue, M. Chrenek, R. Schmidt [et al.] // Progress in molecular biology and translational science. – 2015. – № 134. - P. 491–502.

Інтернет-ресурси

1. Репозитарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>
2. Глосарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=801>
3. Українська Асоціація фізичної терапії – <https://physrehab.org.ua/uk/home/>
4. http://rodyna.at.ua/publ/psikhokorrekcija_okkupacionnaja_terapija
5. Систематичні огляди, рандомізовані контрольовані дослідження, що стосуються втручання у ерготерапії – [OTseeker](http://otseeker.com).
6. <https://lib.nuph.edu.ua/3d-flip-book/ergoterapija/>
7. <https://www.umj.com.ua/article/90478/ishemichnij-insult-medichna-reabilitaciya>
8. <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/25976/>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=rtnlxdcIzGw>
10. <https://vseosvita.ua/library/kniga-krok-do-uspihu-mistit-dobirku-korekcijnih-vprav-dla-roboti-z-ditmi-hvorimi-na-dcp-aki-varto-vikoristovuvati-pid-cas-provedenna-urokiv-126992.html>